

Campusutviklingsplan:

SLUTTDOKUMENTASJON FOR FASEN ANALYSE OG UTREDNING PLAN FOR SATELITTER

OsloMet – storbyuniversitetet

Generelle opplysninger		
Type prosjekt	Ny campusutviklingsplan for OsloMet	
Fase	Utredning og analyse	
Leveranse	Rapport, plan for satellitter	
Oppdragsansvarlig	OsloMet	Solveig Dahl Grue, direktør for campusprogrammet
Utførende	Ratio arkitekter AS	Hildegunn Haugen, Borghild Holsvik
Versjonslogg		
Versjon	Dato	Kommentar
01	02.08.2024	Første utkast
02	26.08.2024	Revidert etter høringsrunde
03	22.10.2024	Revidert etter innspill fra rektor og prorektorer

Innhold

Formålet	4
Hva er en satellitt?	5
Sammendrag	6
1 Workshopserie- Plan for satellitter	7
1.1 Samling 1 – Presentasjon av satellitter	8
1.1.1 OCEAN LAB – HAVLABORATORIET	9
1.1.2 HOLMLIA	11
1.1.3 SILURVEIEN 2	13
1.1.4 AHUS – KREFT OG SOMATIKKBYGG (KSB)	14
1.1.5 SUNNAAS SYKEHUS	16
1.1.6 CONSTRUCTION CITY	18
1.1.7 OPPSUMMERING WORKSHOP 1	20
1.2 Samling 2 – Prinsipper for satellitter	21
1.2.1 Prinsipper for etablering av satellitter	21
OPPSUMMERING AV GRUPPEOPPGAVE 1:	22
1.2.2 Initiativ, strukturer og rutiner	24
OPPSUMMERING AV GRUPPEOPPGAVE 2:	25
2 Forslag til fremgangsmåte for satellitter	28
2.1 Forslag til campusplanen	28
2.1.1 Forslag til inndeling av satellitter	28
2.1.2 Forslag til prinsipper for bruk og etablering av satellitter	29
2.2 Forslag til andre deler av virksomheten	32
2.2.1 FORANKRING OG BESLUTNING	32
2.2.2 POTENSIALE FOR TVERRFAGLIGHET	32

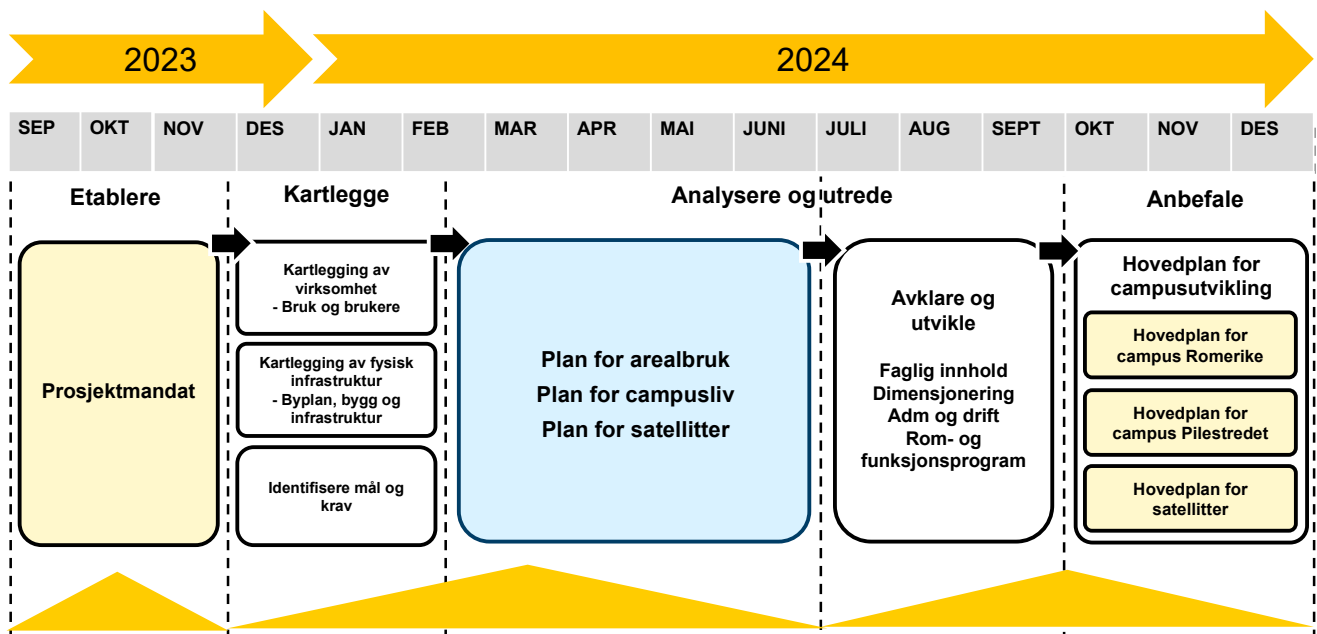
Formålet

Denne sluttrapporten er utarbeidet av Ratio Arkitekter på oppdrag av Campusprogrammet ved OsloMet, i forbindelse med workshopserien Plan for satellitter, som ble gjennomført våren 2024. Dokumentet inneholder en oppsummering av funn og betraktninger som er kommet frem i workshopserien, og anbefalinger knyttet til etablering av prinsipper for fremtidige satellitter ved OsloMet. Dette dokumentet er et grunnlagsdokument for videre arbeid med Hovedplan for satellitter, som blir en sentral leveranse til ny campusutviklingsplan for OsloMet.

Tilhørende vedlegg:

Presentasjon – Plan for satellitter_Workshop 1

Presentasjon – Plan for satellitter_Workshop 2

Arbeidet med ny campusutviklingsplan for OsloMet er delt opp i faser, og skal resultere i en langsiktig hovedplan for campusutvikling, for OsloMets campus og satellitter. Workshopserien Plan for satellitter er en av tre medvirkningsprosesser i analyse- og utredningsfasen, som ble gjennomført i perioden februar – juni 2024.

Hva er en satellitt?

Det er i forbindelse med arbeidet med ny campusutviklingsplan, utarbeidet en virksomhetsbeskrivelse for OsloMet. Den er eid av prorektorene og direktør for organisasjon og infrastruktur, og beskriver mål, krav og ambisjoner knyttet til OsloMets virksomhet.

I denne virksomhetsbeskrivelsen er satellitter definert slik:

«OsloMet er også fysisk til stede i samfunnet utenfor campus, gjennom sine satellitter. Satellitter er **mindre deler av virksomheten** som er **strategisk lokalisert** utenfor campus. Disse enhetene har til felles at de er **relativt små i størrelse** sammenlignet med hoveddelen av campus. **Satellittene kan utføre en eller flere av kjernevirksomhetene** til universitetet, dvs. undervisning, forskning eller kunnskapsformidling. Eller de kan være fellesarenaer for interaksjon mellom studenter og ansatte, eller arenaer for uformell kontakt og strategisk samarbeid med næringslivet og relevante offentlige institusjoner.»

Sammendrag

OsloMet har i dag flere satellitter hvor deler av virksomheten har aktivitet utenfor campusene. Ett av kjennetegnene på OsloMets etablerte og planlagte satellitter er at de har et klart formål. Videre er satellittene ofte begrunnet med at de styrker samarbeid og utløser aktiviteter i kraft av hvor de er lokalisert, utenfor campusene. Satellittene er ellers svært ulike, og har oppstått på bakgrunn av ulike initiativ og behov. Det foreligger ingen felles strategi for eksisterende satellitter eller for etablering av nye.

Initiativ om mulig etablering av satellitter skal fremlegges universitetets ledermøte, som beslutter evt igangsettelse av videre prosess. Forslaget til fremgangsmåte for utredning av en satellitt kan anvendes, hvis dette er hensiktsmessig og ønskelig. Endelig beslutning om etablering av en satellitt må forelegges universitetets ledermøte, og fattes av rektor.

1 Workshopserie- Plan for satellitter

GJENNOMFØRT PROSESS:

Workshopserien Plan for satellitter ble gjennomført våren 2024, med følgende samlinger:

12.04.2024 – #1 Satellitter

03.05.2024 – #2 Prinsipper for satellitter

DELTAKERE:

Det ble til denne workshopserien invitert ledere fra rektoratet (prorektorene, og spesialrådgiver), dekan/prodekan fra hvert enkelt fakultet, samt representanter fra hvert fakultet som fakultetsdirektører, og instituttledere til å delta. Det ble også invitert inn representanter fra divisjon for forskning og utvikling, avdeling for utdanning, eiendomsavdelingen og studentrepresentanter. I tillegg var representanter fra Oslo kommune tilknyttet satellitten på Holmlia til stede på den første workshopen.

HENSIKT:

Hensikten med workshopserien Plan for satellitter har vært å gi nødvendig kunnskap om hvilke satellitter OsloMet har i dag, hvorfor de er etablert og hvordan de fungerer. Målet har vært å identifisere formålet med satellittene, og hvordan de skal inngå i en helhetlig campusutviklingsplan for OsloMet. Sammen har dette gitt grunnlag for noen prinsipper og kriterier som bør ligge til grunn for opprettelse av fremtidige satellitter for universitetet.

1.1 Samling 1 – Presentasjon av satellitter

MÅL FOR SAMLINGEN:

På den første samlingen var målet å bli bedre kjent med OsloMets eksisterende og planlagte satellitter med hensyn til formål, funksjon, bruk og økonomi. Samlingen skulle gi bedre innsikt i hva som har vært utløsende faktorer for de eksisterende og planlagte satellittene, og hva som ønskes oppnådd med etableringen av dem.

PROGRAM FOR DAGEN – 12.04.2024:

12:15 -12:45	Orientering ved Campusprogrammet
12:45 -13:30	Presentasjon av etablerte satellitter Ocean Lab – Havlaboratoriet Holmlia Silurveien
13:30 -13:45	Pause
13:45 -14:30	Presentasjon av planlagte satellitter Ahus Sunnaas sykehus Construction City
14:30 – 14:50	Diskusjon i grupper – Fellesnevnerne, funn og betraktninger
14:50 – 15:15	Felles diskusjon og oppsummering

PRESENTASJON AV SATELLITTENE:

Inviterte representanter for de ulike satellittene var bedt om å gi en orientering, med utgangspunkt i følgende punkter:

- Hva utløste opprettelsen av satellitten?
- Hva ønsker fagmiljøet å få ut av tilstedeværelsen ved satellitten?
- Har satellitten svart til forventningene?
- Hvis ja, på hvilken måte? Hvis nei, hvorfor ikke?
- Hva er de største utfordringene dere har møtt ifm. oppstart og daglig drift?
- Hvilke eksterne aktører er direkte eller indirekte involverte i satellitten?
- Hvordan blir de brukt av ansatte og studenter? Dobling av arbeidsareal?
- Behov for service og drift?

Nedenfor følger en oppsummering av det som ble presentert:

1.1.1 OCEAN LAB – HAVLABORATORIET

Bakgrunn

Initiativet startet med en faglig forskningsgruppe med bakgrunn fra havforskning (blant annet fra NTNU, som er ledene på området i Norge). Forskningsgruppen så et stort potensial i å etablere et senter nært tilknyttet Oslofjorden, næringsliv og studenter, og utarbeidet derfor en strategiplan. Utgangspunktet for plasseringen var behovet for nærhet til havet, for enkelt å kunne gjøre tester og drive relevant forskning i vann. Det var også viktig å synliggjøre OsloMet og denne type forskning ved en tilstedeværelse nær fjorden. Denne typen faglig aktivitet er ikke mulig å gjennomføre på Campus i Pilestredet, da nærhet og tilgang til havet er en forutsetning.

Dagens bruk

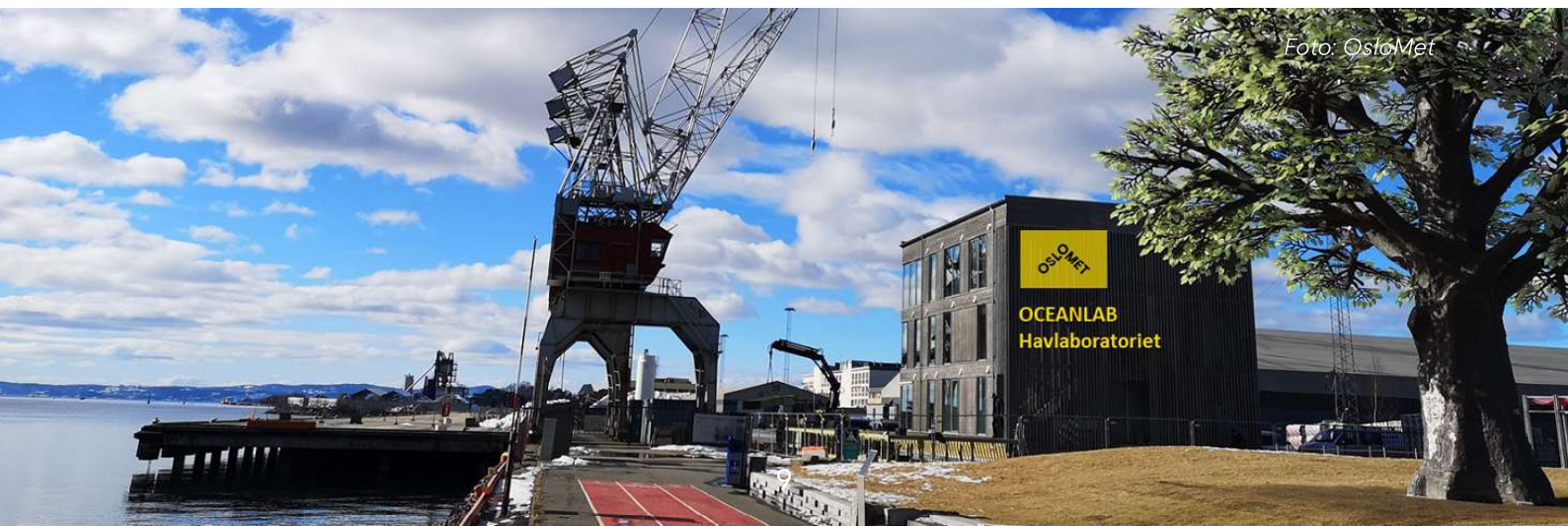
Satellitten er fast arbeidsplass for fem faglig ansatte ved Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD). I tillegg har flere bachelor-, master- og Ph.d.-studenter studentarbeidsplass på satellitten. Det er plass til maks 40 studenter. Det har vist seg at satellitten er et sosialt sted å være, og en felles arena hvor studenter, professorer, og forskere arbeider sammen. Arbeidsplassfasilitetene er ganske enkle; et lite kjøkken og møterom.

I første etasje har Havlaboratoriet et skaperverksted. OsloMet Makerspace administrer dette fellesskapsdrevne verkstedet, med verktøy og utstyr til å designe og utvikle prototyper. Her er det en stor fersvannstank som kan brukes til kontrollert prøvekjøring av undervannsroboter og testing av utstyr før det brukes i sjøen. Arealet brukes også som en formidlingsarena for besøkende og samarbeidspartnere. Det var opprinnelig meningen at første etasje i bygget skulle være åpent for publikum, men det er det per i dag ikke ressurser til. Her ligger det et potensiale for mer interaksjon med byen.

Satellitten blir i dag brukt til både undervisning og forskning; Samarbeidspartner i Horizon Europe (EU-finansiert prosjekt), formidlingsaktiviteter overfor blant annet skoleklasser, det bygges roboter og designes prosesser for analyser under vann, samt gründer- og entreprenørskapsvirksomhet.

Å etablere gode samarbeids- og kontaktflater har tatt lang tid. I dag er det mange som kjenner til Havlaboratoriet, og aktivitetene der, blant annet Oslos offentlige institusjoner. Brukerne av satellitten opplever derfor at satellitten har svart over de forventningene som opprinnelig ble satt, og at det gjennom lokaliseringen og de faglige aktivitetene på Havlaboratoriet skapes merverdi for studenter, næringsliv og miljø.

Fremtiden for havlaboratoriet er usikker på grunn av den planlagte byutviklingen av Filipstad. Dagens leieavtale er utvidet med 2 år. Det har vært uklarheter om hvilken enhet på OsloMet som skal ha det økonomiske ansvaret for husleiekostnadene. De første årene var dette fakultetet (TKD), men det økonomiske ansvaret er nå overført til Eiendomsavdelingen.

Utfordringer

De største utfordringene med Havlaboratoriet er knyttet til drift og økonomi. Manglende budsjett for leie- og driftskostnader, er en utfordring, og har medført behov for avklaringer knyttet til finansiering og drift. Flere faglige ansatte har måtte ta et større ansvar for driften av satellitten enn det kapasiteten og rollen deres tilsier.

Siden det er begrenset med arbeidsplasser på Campus Pilestredet, har noen av de ansatte nå kun arbeidsplass på Havlaboratoriet, med den konsekvens at disse i større grad er frakoblet sitt øvrige fagmiljø, fagadministrasjon og campus.

Samarbeidspartnere

Havlaboratoriet samarbeider med flere eksterne aktører, herunder; Oslo Havn, Oslo Kommune, Punkt Oslo, Ocean Industry Forum, NIVA (Norsk institutt for vannforskning), VEAS (En renere Oslofjord), NTNU, Ocean autonomy cluster, Sintef. Punkt Oslo skal for øvrig snart ha fast kontorarbeidsplass på Havlaboratoriet.

Foto hentet fra Oceanlabs presentasjon

1.1.2 HOLMLIA

Bakgrunn

Etableringen av OsloMets senter på Holmlia startet med søknad om forskningsmidler i 2018 fra Institutt for barnehagelærerutdanning for å opprette et senter for barnehagerelevant forskning. Denne fikk OsloMet avslag på, med blant annet begrunnelse i mangel på tverrfaglig samarbeid. Flere års arbeid og dialogmøter hvor Barnehageenheten og Avdeling for oppvekst og nærmiljø i Bydel Søndre Nordstrand, og Storbybarn (forskningsgruppe tilknyttet Fakultet for samfunnsvitenskap, OsloMet) ble involvert, resulterte i opprettelsen av senteret i 2022.

Bakgrunnen for at Holmlia i bydel Søndre Nordstrand ble valgt som satellitt for OsloMet var viktigheten av en fysisk tilstedeværelse sørøst i byen, og med dette tilegne seg økt kunnskap og erfaring med den flerkulturelle storbyen. OsloMet er et velferdsuniversitet, og treffer derfor Oslo kommune med hele sin utdanningsportefølje, og har noen av landets beste forskningsmiljø på velferdsstaten og velferdsordninger. Etableringen samsvarer også med Statens langtidspan for forskning og høyere utdanning for 2023 – 2032, hvor det er spesifisert et mål om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

OsloMet som storbyuniversitet, forsker på og leverer utdanningsforløp knyttet til håndtering av levekårsutfordringer. Holmlia var derfor en aktuell lokasjon å etablere seg i, da det her er store sosiale ulikheter og samfunnsutfordringer knyttet til levekår. Det er annerledes å vokse opp i dette området sammenlignet med andre steder i Oslo, og dette får også konsekvenser for hvordan barnehage tilbudet utformes og drives, som gjør dette til et viktig sted å drive forskning og utvikling.

Handlingsplanen for satellitten på Holmlia er utarbeidet i samarbeid med Bydel Søndre Nordstrand og Oslo kommune. Senter for samfunnsforskning har vært til stede på satellitten på Holmliasenteret (eid av OBOS) siden 2022. Prosjektet kjennetegnes som et «nedenfra-og-opp» prosjekt, bygd på lokale initiativ.

Dagens bruk

Satellitten på Holmlia fungerer i dag som et faglig laboratorium hvor det er mulig å teste ut nye idéer. Det har også blitt et nytt møtested for innbyggerne i bydelen, og tilbyr en stor mengde av ulike aktiviteter i løpet av året. Satellitten fungerer i dag som et «fritt rom» for kunnskap og dialog. Det oppleves som en fordel at satellitten ikke eies av ett fagfelt. Når det ikke er ett enkelt fakultet som "eier" lokalene, er man fristilt til å tenke nytt om hvordan man kan jobbe sammen på tvers av fag.

Lokalene blir i dag benyttet for å samle studenter ved OsloMet i forskjellige praksisfag i bydelen, og til presentasjoner av forskningsoppgaver og studentrapporter. Ved å invitere til Holmlia senter, treffer man et annet publikum enn man ville gjort på campus i Oslo sentrum. Mange av OsloMets studenter som bor i nærområdet benytter seg også av satellitten som arbeids- og studieplass. Lokalene er åpne for alle fra 08-16, etter det må man ha et eget adgangskort for å benytte seg av lokalene.

Holmlia-satellitten opplever det viktig å koble seg på, og å "blande" OsloMet mer med bydelen. Ved å være "permanent" tilstede, blir OsloMet også en aktiv aktør i utviklingen av bydelen.

Utfordringer

De som har vært involvert i etableringen av satellitten, erfarer at det vil være en utfordring å gå fra å være en prosjektsatsning til mer daglig drift. Siden prosjektet bygger på strategimidler har satellitten på Holmlia søkt å gjenbruke brukte møbler fra Campus Pilestredet. Dette fungerer imidlertid som en økonomisk modell kun i en periode, frem til det blir behov for reparasjoner og utskiftninger. Noe satellitten har erfart i det siste. Det er derfor nødvendig med driftsbudsjetter som tar høyde for denne type tiltak og investeringer. Satellittene burde derfor driftes som et "minicampus", men åpne opp for fleksibilitet og egne initiativ. Det er viktig at satellitten inngår i OsloMets ordinære driftsbudsjett, med tilhørende stordriftsfordeler, slik at de som er tilknyttet satellitten kan ta kontakt ved behov for hjelp.

Samarbeidspartnere

Utenom Bydel Søndre Nordstrand /Oslo kommune, er dagens samarbeidspartnere blant annet; Pådriv, Deichmanske bibliotek, Mortensrud jobbsenter, Bjørnholt vgs, BUSH (barne- og ungdomssenteret på Holmlia), Søndre Unlimited og Forandringshuset.

1.1.3 SILURVEIEN 2

Bakgrunn

I Silurveien 2 i Bydel Ullern er det etablert et eksamenssenter for OsloMet med formål å øke kvaliteten på studentenes eksamensopplevelse, og redusere arbeidsomfang for de ansatte knyttet til forberedelser og eksamensgjennomføring. Satellitten har bidratt til større fleksibilitet med hensyn til gjennomføring av eksamen, samt redusert behovet for eksamensvakter.

Dagens bruk

Satellitten benyttes til eksamensgjennomføring av skriftlige eksamener for alle fakulteter ved OsloMet. Det er plass til 550 samtidige studenter som har eksamensgjennomføring, fordelt på 3 saler. I dag benyttes lokalene for eksamen ca. 130 dager i året. Arealene egner seg ikke til annen type bruk, men kan muligens bli benyttet som arbeids- og studieplasser når det ikke gjennomføres eksamener. Grunnet beliggenheten og avstanden til Campus Pilestredet, er det imidlertid usikkert om dette er hensiktsmessig.

Samarbeidspartnere

Satellitten ligger i leide lokaler eid av Selvaag, og er et samarbeidsprosjekt med UiO (Universitetet i Oslo). UiO har ansvar for drift av IT-systemene for begge universitetene. I perioder når det er behov for større kapasitet, leier OsloMet areal og arbeidsplasser fra UiO og vice versa.

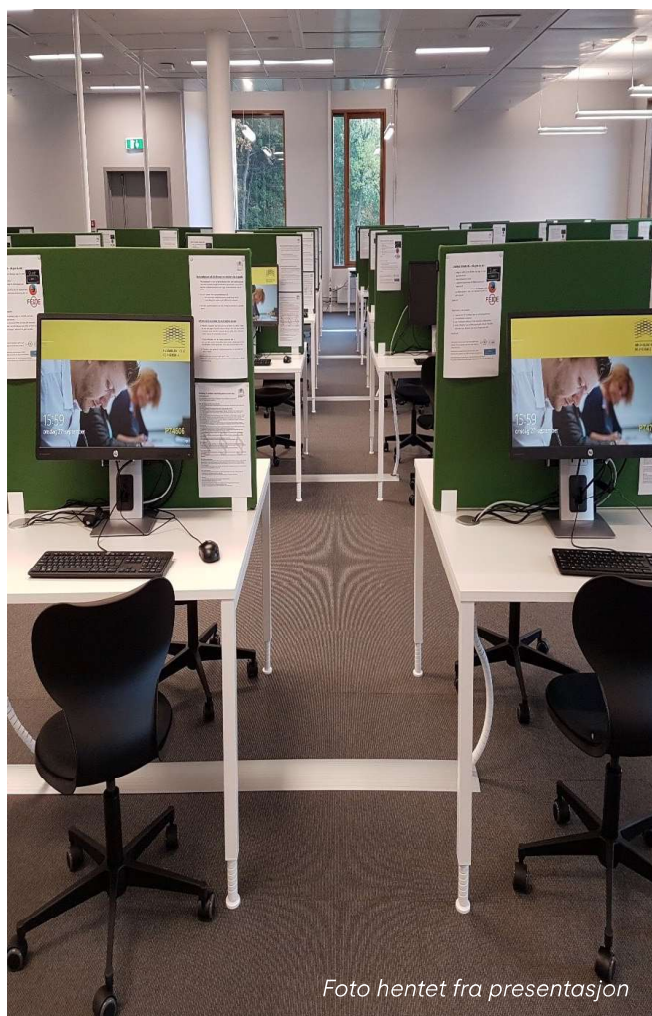

Foto hentet fra presentasjon

1.1.4 AHUS – KREFT OG SOMATIKKBYGG (KSB)

Bakgrunn

Ahus er en viktig samarbeidspartner for universitetet. OsloMet har til enhver tid ca. 200 studenter i praksis på Ahus. Den største gruppen er sykepleiestudenter og studenter ved studieprogram innen spesialsykepleie, men Ahus er også en viktig praksisarena for studenter i jordmorfag, radiografi, bioingeniør, fysioterapi, ergoterapi og paramedisin med flere.

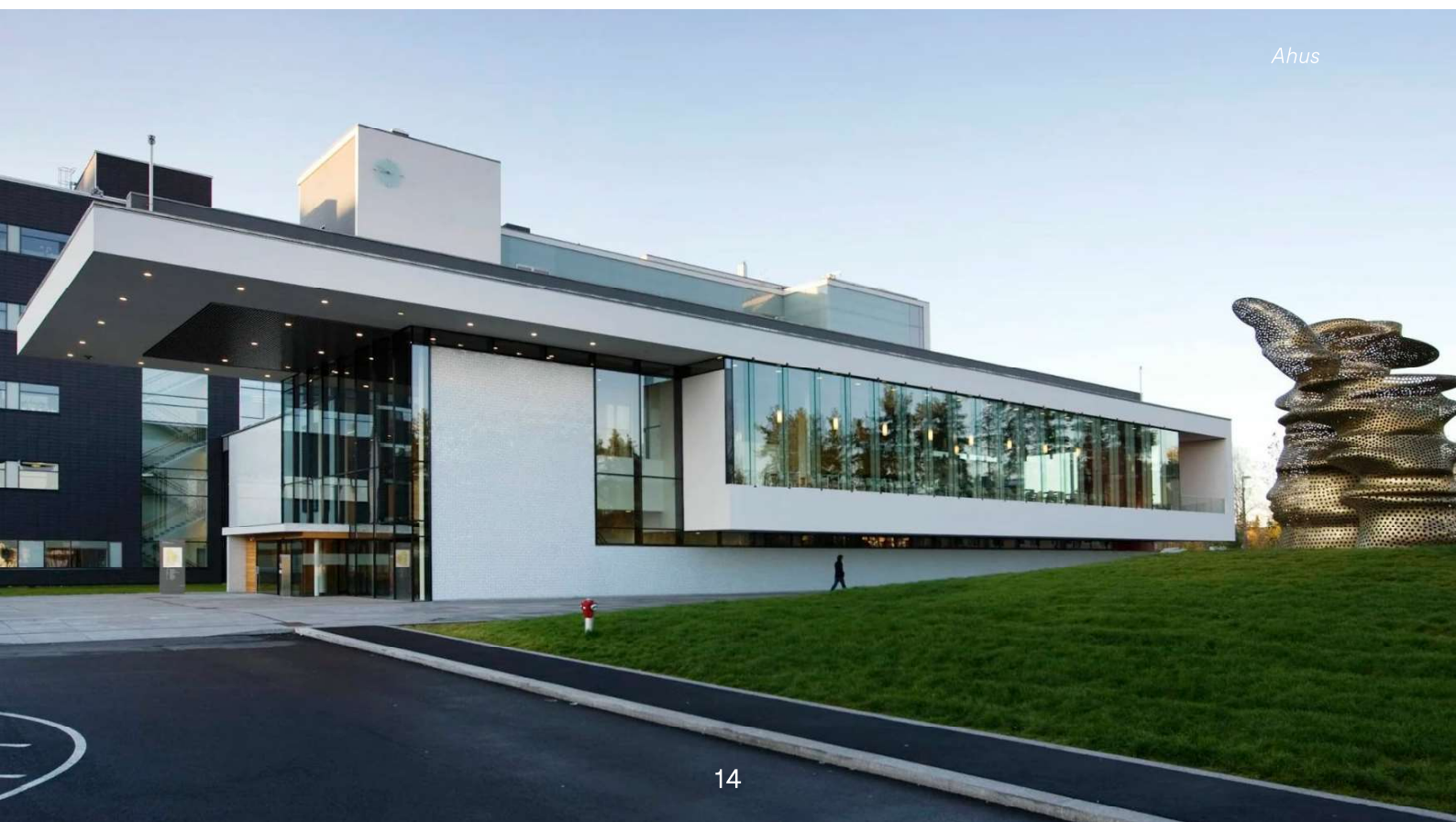
OsloMet og Fakultet for helsevitenskap har økende forskningssamarbeid med Ahus innen flere fagområder. Dette inkluderer forskning blant annet innen kreft, psykisk helse, helsetjenesteforskning, kvinnehelse, ortopedi, genteknologi, mikrobiologi, smittevern og bildediagnostikk.

Tross dette omfattende samarbeidet, har OsloMet i dag ingen dedikerte arealer eller lokaler på Ahus. Dette legger klare begrensninger på utdanningstilbudet og forskningssamarbeidet OsloMet kan ha med Ahus.

Våren 2023 ble OsloMet ved Fakultet for helsevitenskap (HV) kontaktet av ledelsen ved Ahus for et mulig samarbeid i forbindelse med at Ahus søkte å avklare rammebetingelser og samarbeidsparter for det nye kreft- og somatikkbygget. I den sammenheng oversendte OsloMet 31.03.2023 sine innspill til behov for arealer og infrastruktur for utdanning, forskning og innovasjon i det nye kreft- og somatikkbygget. Innspillene ble godt mottatt av styringsgruppen for nytt kreft- og somatikkbygg, og det ble besluttet ett års utsatt ferdigstilling av konseptfasen – for at nødvendige avklaringer skulle kunne komme på plass. Etter nødvendige forankringer i ULM (Universitetets ledermøte) i april 2023, gikk OsloMet i tettere dialog med Ahus om planlegging av videre prosess. Siden november 2023 har OsloMet blitt innlemmet i og fått en formell rolle i prosjektorganiseringen, sammen med Sykehusbygg, Ahus og UiO.

Antallet kreftpasienter i samfunnet er raskt voksende, grunnet en aldrende befolkning og høy befolkningsvekst. I dag tilbys strålebehandling kun ved Oslo universitetssykehus (OUS), selv om man kan få all øvrig kreftoppfølging ved Ahus. Styret i Helse Sør-Øst har i den sammenheng vedtatt at det skal utvikles et tematisk kreftsenter på Ahus, der kreftutredning og -behandling er tettere samlet rundt pasienten for å bedre logistikken i pasientforløpene.

Ahus

Totalprosjektet for en utvidet kreft- og somatikkbehandling er dimensjonert til 12.000 m² BTA. Utbyggingen skal foregå trinnvis;

- Byggetrinn 1 (T1) – Strålesenter
- Byggetrinn 2 (T2) – Somatikk

I Byggetrinn 1 (T1) er det åpnet for etablering av nødvendige universitetsarealer for UiO og OsloMet.

Planlagt bruk

De totale universitetsarealene er på ca 3.130 m² funksjonsareal / nettoareal, fordelt på 1.370 m² til OsloMet og 1.760 m² til UiO.

Universitetsarealene er fordelt på tre hovedgrupper:

- Undervisnings- og forskningsareal
- Studentareal
- Kontor- og ansattareal

En viktig grunntanke ved planleggingen av OsloMets universitetsarealer på Ahus, er sambruk av lokaler både med klinikkene og UiO, der dette er mulig. Dette gjelder både kliniske fasiliteter i undervisnings- og forskningssammenheng, samt areal til undervisning, ferdighetstrening, simulering, studenter og ansatte. Arealer for ferdighetstrening og forskning kombineres i et tverrfaglig forskningslaboratorium knyttet til bildediagnostikk og kunstig intelligens (KI). Som utdanningsinstitusjon er det ikke hensiktsmessig å inneha tungt og dyrt utstyr kun til eget bruk. Utstyret vil ofte stå ubrukt, og blir raskt utdatert da det ikke er økonomisk bærekraftig å fornye utstyret regelmessig. Likevel har OsloMet behov for slikt utstyr for å ivareta krav til ferdighetstrening for en del av utdanningene. Det har derfor vært viktig for OsloMet at dette prosjektet kan gi tilgang til kliniske arealer, spesielt for å ivareta ferdighetstrening for studenter i radiografi som krever tungt medisinsk utstyr (CT/MR). I forbindelse med dette byggeprosjektet har Ahus invitert OsloMet til et samarbeid rundt en forskningssatsning innen bildediagnostikk/KI. På bakgrunn av sammenfallende behov til areal og utstyr for forskning og ferdighetstrening, vil Ahus stille med utstyret som er nødvendig innen bildediagnostikk, mens OsloMet stiller med arealene. Modalitetene CT og MR skal i hovedsak bare brukes til undervisning og forskning, ikke til pasientdiagnostikk.

Den overordnede hensikten med satellitten på Ahus er å:

- bidra til økt forskningssamarbeid mellom Ahus, OsloMet og UiO gjennom tverrfaglig forskning og helseforskning
- åpne nye og viktige muligheter for bedre læringsmiljø, innovasjon og tverrfaglig samhandling i utdanning og forskning
- tilrettelegge for en god økonomisk løsning for OsloMet
- skape synergier med, og merverdi til, Campus Lillestrøm og Campus Pilestredet

Samarbeidspartnere

Den planlagte satellitten på Ahus vil være OsloMets første mulighet til å få etablert dedikerte universitetslokaler ved et av landets universitetssykehus. Satellitten vil også legge til rette for et trepartssamarbeid mellom OsloMet, UiO og Ahus ved at universitetsarealene samlokaliseres, og underbygger samhandling mellom de to universitetene og den kliniske virksomheten. Et slikt trepartssamarbeid som samler forsknings- og utdanningsmiljøer og den kliniske virksomheten knyttet til størstedelen av landets helseprofesjoner, gir en unik mulighet for OsloMet.

1.1.5 SUNNAAS SYKEHUS

Bakgrunn

Sunnaas sykehus HF er et helseforetak etablert i 1954 på Nesodden. Helseforetaket er landets største spesialsykehus innen rehabilitering og fysikalsk medisin. Sunnaas sykehus skal fram mot 2035 styrke og utvikle seg som et tydeligere rehabiliteringsfaglig tyngdepunkt, både nasjonalt og regionalt. Sykehusets virksomhet er i endring. Flere pasienter blir tidligere overført fra akuttisykehusene. De har mer komplekse behov, og flere har rus og psykiske tilleggsdiagnoser. Slike endringer medfører økt behov for kompetanse og utvikling av tverrfaglig samarbeid i virksomheten.

Deler av dagens bygningsmasse på Sunnaas sykehus er fra tidlig 60-tallet, og er ikke tilpasset dagens og framtidens arbeidsmåter, teknologi- og digitaliseringskrav i virksomheten. I tillegg er adkomstforholdet til sykehuset og logistikkflyten uhensiktsmessig. Dette svekker muligheten for effektivisering av driften, både for de kliniske og ikke-medisinske funksjonene. I en periode på ca. 15 år har det foregått en trinnvis utbygging på Sunnaas. Dette er og har vært en forutsetning for å legge til rette for virksomheten Sunnaas sykehus skal drive de neste 30-40 årene.

OsloMet og Sunnaas sykehus har gjennom flere tiår hatt et tett samarbeid om undervisning, praksisstudier og forskning. Samarbeidet med Sunnaas sykehus er blant annet forankret i samarbeidsavtaler mellom sykehusinstitusjonen og fakultetene for helsevitenskap (HV) og samfunnsfag (SAM), sist datert i 2021.

OsloMet har i dag ca. 200 studenter pr. år i praksis på Sunnaas sykehus – fra henholdsvis HV, SAM og TKD (Fakultet for teknologi, kunst og design). Tross dette, disponerer ikke universitetet egne arealer på sykehuset. Dette legger begrensninger på utdanningstilbudet til OsloMet og på forskningssamarbeidet med Sunnaas sykehus.

Høsten 2022 ble OsloMet invitert inn i et samarbeid om arealer ved Sunnaas sykehus i forbindelse med en planlagt utvidelse. Dette var bakgrunnen for arbeidet med planen om et forsknings-, innovasjons- og utdanningssenter som fikk navnet Sunnaas Rehabilitation Cluster (SRC). Målet med SRC er å etablere en sterk treparts modell mellom akademia, helsesektoren og privat næringsliv. Visjonen er at SRC skal være et internasjonalt ledende, tverrfaglig og dynamisk innovasjons- forsknings- og utdanningsmiljø innen spesialisert rehabilitering, der akademiske partnere og industripartnere kan samarbeide i et aktivt sykehusmiljø for å utvikle fremtidens rehabiliteringsløsninger.

OsloMet ble høsten 2023 invitert av Sunnaas sykehus inn i en arbeidsgruppe for konseptfasen for Byggetrinn 3. Hensikten med dette arbeidet var å konkretisere romprogram og arealbehov knyttet til videreutviklingen av samarbeidet mellom de to virksomhetene i forbindelse med Sunnaas Rehabilitation Cluster. Planlagt oppstart av forprosjektfasen er satt til august 2024, med varighet til april 2025. Detaljprosjektering og bygging planlegges gjennomført i perioden 2025 – 2028. Tidligst mulig innflytting for OsloMet i universitetsarealene vil være i 2028.

Planlagt bruk

OsloMet ønsker å etablere universitetsarealer på Sunnaas sykehus med vekt på klinikknær forskning, innovasjon og utdanning. Sambruk av arealer er et ønsket og bærende prinsipp.

I tillegg til det allerede eksisterende samarbeidet på Sunnaas sykehus, planlegges det å styrke OsloMets aktiviteter på sykehuset innenfor følgende områder:

- Nevrofysiologisk / nevropsykologisk laboratorium
- Treningsleilighet
- Testbed/laboratorium
- Undervisningsrom for studenter
- Arbeidsplasser for forskere og studenter

Gjennom en programmeringsprosess er det identifisert et arealbehov for OsloMet på 450 m² funksjonsareal.

Den programmerte og prosjekterte løsningen gir økt tilgang til kliniske areal og fasiliteter for OsloMets studenter og forskere. Dette øker mulighetsrommet for å samarbeide med Sunnaas sykehus om kliniske studier og studier som er tett på kliniske problemstillinger.

Samarbeidspartnere

Hovedsamarbeidspartene i Sunnaas Rehabilitation Cluster er Sunnaas sykehus og Nesodden kommune. På sikt forventes det også at klyngesamarbeidet vil utvides med private aktører innenfor rehabiliteringsfeltet.

En felles samhandlingsarena under SRC-samarbeidet på Sunnaas sykehus vil muliggjøre utveksling av erfaring, kunnskap og løsninger som OsloMet ikke har i dag. Sambruk og flerbruk av laboratorier, undervisningsrom og møterom vil sikre studenter og ansatte ved OsloMet tilgang til toppmoderne fasiliteter innenfor rehabilitering og teknologi. Spesifikt for universitetet vil et slikt dynamisk samarbeid med og i, et helseforetak kunne bidra til oppdatert og ny kunnskap og styrket kompetanse relatert til daglig praksis og fremtidige behov i helsetjenestene. Dette vil igjen kunne danne grunnlag for sterkere forsknings- og innovasjonsbasert fagmiljø og øke relevansen og kvaliteten i utdanningene.

1.1.6 CONSTRUCTION CITY

Bakgrunn

Construction City Cluster er en nyetablert næringsklynge som har som mål å skape innovative, bærekraftige løsninger i bygg- og eiendomsbransjen. Den er lokalisert i Ulven, Hovinbyen, som er ett av de nye innovasjonsdistriktene for forskning og utdanning – utpekt av Oslo kommune. Eiendomsutvikleren OBOS har invitert med OsloMet inn i dette samarbeidet. I februar 2023 inngikk rektor ved OsloMet og konsernsjef Daniel Siraj i OBOS en intensjonsavtale for å samarbeide om forskning, innovasjon, undervisning og rekruttering.

OBOS bidrar med 1,5 MNOK i året i 5 år for å dekke leiekostnadene til Institutt for bygg- og energiteknikk (BE) ved Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD), fra og med ferdigstilling av Construction City på Ulven i 2025.

Planlagt bruk

Avtalen gir OsloMet tilgang på ca 400 m² i nytt bygg fra 2025. Tilstedeværelsen i klyngen kan gi mange fordeler for studenter og ansatte:

- dekke et behov for arealer der instituttets studenter kan jobbe individuelt og i grupper
- gjennomføring av workshops, kurs og seminarer
- tilrettelegge for tverrfaglig samarbeid, og gjør workshop mer relevante for bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen (BAE-næringen)
- styrke tilstedeværelse og synlighet i BAE-næringen

Det er i klyngen planlagt samarbeid om:

- sambruk av digitale samhandlingsrom, for å bedre samhandlingen mellom akademia, studenter og næringsliv
- rekruttering fra videregående skoler til teknologiutdanninger i Oslo
- forskning og innovasjon innen bærekraftig byutvikling og sirkulærøkonomi
- styrke interessen for yrkesfag og bygg- og miljøteknologi i ungdomsskolen gjennom et eget undervisningsopplegg

Samarbeidspartnere

Eksterne aktører som er direkte eller indirekte involvert i satellitten:

- klyngen «Construction City»
- OBOS (som dekker leiekostnaden)
- andre aktører innen klyngen, f.eks. Fagskolen i Oslo. Disse kan tilby samarbeidsmuligheter og ressurser.

Foto hentet fra presentasjon

1.1.7 OPPSUMMERING WORKSHOP 1

Workshop 1 ble avsluttet med en felles diskusjon, hvor følgende spørsmål ble stilt til deltakerne:

- Finnes det noen fellesnevnerne for de etablerte og planlagte satellittene?
Ser vi et mønster, eller er hver enkel satellitt unik?
- Hvilke fremtidige behov har OsloMet som en satellitt kan svare bedre ut på enn våre fysiske campuser / studiesteder?
- Hvilke styrker og svakheter ser dere med satellittene?

OPPSUMMERING AV FELLES DISKUSJON

Nedenfor følger en oppsummering av felles diskusjon:

Ett av kjennetegnene på OsloMets etablerte og planlagte satellitter er at de fleste har et klart formål. Videre er satellittene ofte begrunnet med at de styrker samarbeid og utløser aktiviteter i kraft av lokalisering utenfor campusene. Samtlige av OsloMets satellitter er ulike, og det er derfor ikke så enkelt å finne entydige fellestrekk for dem. Noen av satellittene er knyttet til ett spesifikt prosjekt, med tilhørende visjon og samarbeidsparter, mens andre er knyttet til konkrete behov og funksjoner som ikke dekkes på campus.

Det ble identifisert følgende suksesskriterier for satellittene:

- svarer ut et tydelig behov
- strategisk lokalisert
- har engasjerte ildsjeler, og involverte initiativtakere
- har etablert god dialog mellom samarbeidsparter

Utfordringer

Flere av OsloMets satellitter er opprettet som midlertidige enheter med en kortvarig tidshorisont på 3 – 5 år. Finansieringsplanene for disse satellittene er derfor satt for en tidsbegrenset periode, og uten en klar plan for videre drift. Dersom det viser seg at det er behov for å videreføre satellitten utover dette, vil det oppstå usikkerhet knyttet til videre finansiering og drift.

Selv om det er definert klare mål ved etableringen av satellittene, skjer mye av gevinstrealiseringen i kraft av de situasjoner og muligheter som oppstår når satellitten er tatt i bruk. Det kan derfor være utfordrende å måle gevinster og måloppnåelse av en satellittvirksomhet.

Flere satellitter har uklare ansvarsforhold med hensyn til eierskap, økonomi og drift, dette gjelder både internt i OsloMet og i forhold til eksterne samarbeidsparter. Det er viktig at ansvar for finansiering, drift og infrastruktur er avklart i forkant, slik at dette ikke representerer merarbeid og utfordringer for de ansatte som er involvert i satellittene.

1.2 Samling 2 – Prinsipper for satellitter

MÅL FOR SAMLINGEN:

OsloMet har de siste årene opprettet og lagt ned flere satellitter. Tross dette, har universitetet ikke en nedfelt strategi eller retningslinjer for etablering av fysiske lokasjoner utenfor campus. Til denne samlingen ble gruppen utfordret på følgende:

- Hvilke prinsipper og kriterier bør ligge til grunn ved opprettelse nye satellitter?
- Hvordan måler vi gevinstene som oppnås når satellittene er i drift?

PROGRAM FOR DAGEN – 03.05.2024:

12:15 – 12:25 Introduksjon. Plan for satellitter og formålet med WS#2
12:25 – 12:45 Oppsummering fra WS#1
12:45 – 13:25 Gruppeoppgave 1 – Prinsipper for etablering av satellitter
13:25 – 13:45 Felles oppsummering / diskusjon
13:45 – 14:00 PAUSE
14:00 – 14:40 Gruppeoppgave 2 – Initiativ, strukturer og rutiner for etablering av satellitter
14:40 – 15:05 Felles oppsummering / diskusjon
15:05 – 15:15 Tilbakemeldinger på workshopserien

1.2.1 Prinsipper for etablering av satellitter

Følgende oppgave ble presentert for deltakerne på workshopen:

GRUPPEOPPGAVE 1:

Prinsipper for etablering av satellitter

Basert på informasjonen som fremkom av Workshop #1 – ser vi at følgende tema er sentrale for etablering av satellitter på OsloMet:

- A. Faglige gevinster og synergier
- B. Samfunnsoppdrag
- C. Balanse mellom studiested og satellitt
- D. Synlighet og eksponering
- E. Studenthverdag og -trivsel
- F. Økonomi
- G. Tidsaspekt og varighet

Med utgangspunkt i de syv temaene, skal deltakerne:

1. drøfte om disse temaene er riktige og dekkende
2. med fokus på temaene – hvilke veiledende kriterier bør foreligge for satellittene?

OPPSUMMERING AV GRUPPEOPPGAVE 1:

Representanter fra campusprogrammet deltok som ordstyrere/sekretærer i gruppene. Oppsummeringen bygger på referater fra de ulike gruppenes samtale, samt en kort fellesdiskusjon i etterkant:

Satellittene ved OsloMet kan deles inn i to ulike kategorier/typer:

1. De rent administrative: som dekker et spesifikt behov
2. Satellitter for faglig utvikling og hvor plassering utenfor campus gir en tydelig merverdi, disse igjen kan deles inn i:
 - Satellitter som strategiske prosjekter med en avgrenset tidsramme begrenset tidsaspekt, gjerne som faglige «spydspisser».
 - Satellitter som inngår i et langsiktig samarbeid, plassert i offentlige og private institusjoner.

Eksempler på en administrativ satellitt er eksamenssenteret i Silurveien, Havlaboratoriet er et eksempel på en faglig spydspiss, mens den planlagte satellitten på Ahus er et eksempel på en satellitt plassert i en offentlig institusjon. Den siste kategorien har oftest en lang tidshorisont sammenlignet med de øvrige kategoriene.

Siden satellittene representerer svært ulike kategorier, er det ikke hensiktsmessig å vurdere de ut fra samme sett med kriterier.

Faglige gevinster og synergier

Det er viktig at satellittene svarer ut primærfunksjonene til universitetet; undervisning/forskning/innovasjon/formidling, men ikke nødvendigvis alle. En av gruppene var spesielt opptatt av at satellitten burde drive med forskning; «Uten forskning ingen satellitt». Andre grupper nevnte utviklingsarbeid og innovasjon som viktige kriterier.

Gevinster bør deles inn i to kategorier; 1. Faglige gevinster og 2. Samfunnsgevinster.

Satellitten bør ta en tydelig posisjon i samfunnet – ref. universitetets samfunnsoppdrag. Satellitten er med på å styrke OsloMets aktivitet og synlighet i samfunnet, utenfor campus.

Det bør være et kriterium som omhandler sambruk, samarbeid, å styrke partnerskap og å dele funksjoner. En av gruppene var i denne sammenheng opptatt av at gevinstene må hentes «hjem» til OsloMet også. Mange eksterne aktører ønsker å ha med OsloMet som en aktiv part i sine prosjekter og samarbeid. Dersom det skal være en OsloMet satellitt, er det viktig at den har kontakt med «moderskipet» og at gevinsten som hentes ut også tilfaller OsloMet i tillegg til andre aktører. Samarbeid må også gjelde internt, og tverrfaglig. En av gruppene mente at flere av dagens satellitter har potensiale for å bli benyttet av et bredere fagmiljø. Det er allikevel vanskelig å sette tverrfaglighet som kriterium, da det meste av det som foregår på et universitet har elementer av tverrfaglighet i seg.

Det er viktig at formålet med satellittene er definert og at det foreligger tydelige funksjonsbeskrivelser. Gevinster bør knyttes til et tidsaspekt, og en plan for når man skal kunne hente ut faglige gevinster og synergier. Satellittene må av den grunn kunne måles på faglige gevinster og synergier.

Samfunnsoppdrag

Faglige gevinster og synergier henger tett sammen med universitetets samfunnsoppdrag. Satellittene bør være miljøer for nytenking, innovasjon, og være arbeidslivsrelevant. En av gruppene nevnte «være i kontakt med det virkelige arbeidsliv» som et kriterium.

Balanse mellom studiested og satellitt

Det er et viktig kriterium at satellittens lokalisering gir en merverdi utover det campusene kan ivareta, og at aktiviteten som foregår på satellittene må begrunnes med at dette ikke i samme grad kan ivaretas på campus.

Satellitten bør ikke bli for isolert, og på denne måten føre til at hele fagmiljøer flyttes ut fra- og opererer utenfor campus. Fagmiljøene bør ha krav om tilstedeværelse både på campus og satellittene. Det må være gode forbindelser til «moderskipet», og derfor bør ikke de ansatte kun ha sin arbeidsplass på satellittene.

Studentene trenger også tilsvarende tilknytning til og kontakt med studiestedet, og omfang av aktiviteter for studenter på satellittene bør derfor vurderes.

Synlighet og eksponering

Synlighet og eksponeringer omtales som mindre viktige tema, selv om flere representanter for dagens satellitter fremhever dette som en viktig del av satellittens funksjon. Det stilles spørsmål med om plassering av logo på en fasade reelt fører til høyere rekruttering. Det er viktig at synligheten i samfunnet ikke bygger kun på det visuelle, men på reel tilstedeværelse.

Gruppene anser synlighet mer som en gevinst, enn hovedmålet. Om det er et hovedmål, vil det være som en «pop-up»-satellitt, med begrenset tidshorisont, for eksempel knyttet til et konkret prosjekt og omdømmebygging. Den beste «reklamen» for OsloMet oppnår man imidlertid gjennom faglig aktivitet og resultater – og synliggjøring av dette.

Det ble stilt spørsmål ved om enkelte av aktivitetene som foregår på satellittene i dag – skolebesøk, åpne dager og lignende, som kan bidra til synlighet og rekruttering like gjerne kunne vært arrangert på campus.

Studenthverdag og trivsel, og ansattes hverdag og trivsel

Det oppleves unaturlig å kun snakke om studenthverdag eller studentmiljø på satellittene. Dette må sees i sammenheng med ansattmiljø. En gruppe mente at det er viktigere at satellitten bidrar til og har et godt fagmiljø, hvilket de mente igjen sikrer en god ansatthverdag og god studenthverdag.

Det er usikkert om det burde være et kriterium om studentaktivitet og -tilstedeværelse av studenter på alle satellitter. En gruppe nevnte at satellittene bør ha som kriterium å være tettere på praksis gjennom praksisperioden.

Foto workshop 2

Økonomi og organisering

Finansierings- og driftskostnadene knyttet til en satellitt må sees i sammenheng med OsloMets samlede økonomi, og behovet for etablering av arealer utenfor campus må vurderes opp mot behovet for arealer på campus. Det ble stilt spørsmål ved hvor mye av universitetets avsatte budsjett til bygg og infrastruktur som skal brukes til å etablere satellitter som primært kommer kun en mindre gruppe til gode? Hvis satellittene fullfinansieres av fakultetene, blir vurderingen imidlertid annerledes. Det bør derfor være et kriterium at satellitter som fullfinansieres sentralt av OsloMet bør komme hele universitetet til gode.

Satellitter kan lettere utløse ekstern finansiering, enn ved etablering på campus. Det bør i størst mulig grad legges til rette for ekstern finansiering og samarbeid ved opprettelse av nye satellitter. Det er viktig å ha både et kort og et langt perspektiv med hensyn til økonomi, og hva investeringene vil gi av gevinster innenfor ulike tidsrammer. Det er viktig med konkretisering av gevinster, slik at de også er målbare økonomisk. Dersom finansieringen for satellitten er kortsiktig, bør det gjøres en samlet vurdering av hvorvidt det er økonomisk bærekraftig.

I tillegg til økonomi er også organiseringen og drift rundt satellittetableringen viktig. Det kan være et politisk eller strategisk ønske om etablering av en satellitt, men de praktiske, administrative og økonomiske hensynene må også her vurderes og ivaretas. Etablering av satellitter krever ildsjelder og dedikerte prosjektledere, men også formell struktur og organisering av ansvar. Å bygge strukturer og systemer for satellitter utelukkende rundt en arbeidsform avhengig av ildsjeler kan gjøre den skjør. Organisering og drift bør derfor forankres i ett eller flere fagmiljø på OsloMet. Organisatoriske oversikter må tydeliggjøre ansvar og forventningsavklaringer både innad i OsloMet, og mot samarbeidspartnere. Det er viktig at satellitten har tilstrekkelig med infrastruktur, slik at eiendomsavdelingen til OsloMet ikke stadig må «rykke ut» for å følge opp.

Tidsaspekt og varighet

Tidsaspektet for en satellitt er viktig og må avklares fra start. Det kan tenkes at noen av satellittene har et midlertidig preg, som en «pop-up satellitt». Erfaringer tilsier at det kan oppstå unødvendige diskusjoner og konflikter når satellitten skal utvikles, og det ikke lenger er midler til å finansiere den. Det bør derfor være avklart ved etablering av en satellitt en plan for avslutning, eller eventuelt videreføring, samt en plan for hvordan aktivitetene på satellitten skal videreføres på campus.

Varighet må være avklart før beslutning om finansiering. Dersom det ikke foreligger en konkret plan for hvordan satellittens aktiviteter kan tas inn i og overføres aktivitetene på campus, bør det vurderes hvorvidt tiltaket bør igangsettes. Det bør som et minimum foreligge en plan for at universitetet sitter igjen med noen varige gevinster ved utvikling.

1.2.2 Initiativ, strukturer og rutiner

GRUPPEOPPGAVE 2:

Gruppeoppgave 2 bygger på funn, og betraktninger gjort i etterkant av workshop 1:

Funn og betraktninger fra WS#1:

Initiativene til satellittene skjer på ulike administrative nivå, med ulik grad av forankring. Det er en gjennomgående mangel på, og behov for, strukturer knyttet til administrasjon, økonomi og drift for satellittene. De ulike fagmiljøene har liten innsikt i og kunnskap om satellittene. Initiativene til satellittene er basert på gode intensjoner, og kan vise til strategiplanens mål og delmål. Samtidig er de ikke vurdert i en helhetlig sammenheng med OsloMet campus og overordnede planer

Forslag:

Opprette en standard mal for søknad om og etablering av satellitter

Opprette administrative strukturer og rutiner som ivaretar en helhetlig planlegging av satellittene ift faglige gevinster, samfunnsansvar og økonomi

Forslag til standard mal for søknad om og etablering av satellitter presenteres.

Innspill og betraktninger til utkast til mal:

- Sikrer malen en helhetlig og god plan for OsloMets satellitter, samtidig som den ivaretar tilstrekkelig fleksibilitet og mulighetsrom?
- Hvilke punkter er viktigst å kvittere ut i en slik mal?
- Mangler det tema / forhold som det er viktig å redegjøre for? Initiativ, strukturer og rutiner
- Hvor bør initiativet til satellittene tas? Utenfra-inn eller innenfra-ut? Ovenfra-ned eller nedenfra- opp? Eller begge deler?
- Bør det etableres et innmeldings- og søknadssystem for satellitter i OsloMet?
- Hvor i organisasjonen bør endelig beslutning om etablering av nye satellitter fattes?
- Bør eierskapet til satellittene ligge sentralt ved ledelsen og administrasjonen eller lokalt ved fakultet/-er og institutt/-e

OPPSUMMERING AV GRUPPEOPPGAVE 2:

Gruppene fikk utdelt forslag til en standard mal for søknad om og etablering av satellitter. Representanter fra campusprogrammet deltok som sekretær i gruppene. Oppsummeringen nedenfor bygger på referater fra de ulike gruppenes samtaler:

Søknad Etablering av satellitt ved OsloMet

Dato	
------	--

Søker

Søker/-e	
----------	--

Forankringer i forkant av innsendt søknad

Redegjørelse for hvilke enheter på OsloMet søknaden har vært forelagt for nødvendige avklaringer
--

1. Faktaopplysninger om planlagt satellitt

Faktaboks: Kort om formål, faglig innhold, samarbeid, fysisk infrastruktur og lokalisering

2. Formålet med satellitten

Satellittens hovedformål mht OsloMets kjernevirksomhet: Vurdering av hvordan satellitten svarer opp OsloMets strategier og delstrategier:

3. Gevinstrealisering

Forventede gevinster ved etablering av satellitten: 1 - 3 år 3 - 5 år

4. Internt og eksternt samarbeid

Redegjørelse for om satellitten skal tjene ett eller flere fagmiljøer ved OsloMet: Redegjørelse for sambruk og samarbeid med eksterne parter i satellitten:

1

5. Fysisk infrastruktur A. Areal- og funksjonskrav

Nettoareal:
Bruttoareal:
Funksjoner:

B. Bygg

Informasjon om bygget som satellitten skal innpasses i: - Nybygg - Eksisterende bygg - Selvstendig bygg eller samlokalisert med andre aktiviteter Type bygg: - Undervisningsbygg - Næringsbygg - Sykehusbygg - Industribygg - Annet

C. Utstyr og infrastruktur

Informasjon om hva slags behov for utstyr og teknisk infrastruktur som kreves for satellitten

6. Arbeidsplasser

Redegjørelse om hvorvidt satellitten skal inneholde arbeidsplasser - Fleksible plasser - Faste plasser Redegjørelse om hvorvidt satellitten skal inneholde studentarbeidsplasser - Fleksible plasser - Faste plasser
--

7. Tidsaspekt og varighet

Redegjørelse for planlagt varighet for satellitten Redegjørelse for kriterier for evt videreføring utover planlagt fase

2

8. Forholdet mellom planlagt satellitt og OsloMets studiesteder

Redegjørelse for faglig, administrativ og geografisk sammenheng mellom satellitt og studiested/-er:

9. Lokalisering, tilgjengelighet og transport

Lokalisering av satellitten - Kommune - Klynger - Annet / Mer Transport og tilgjengelighet - Offentlige transportmidler - Reiseavstand og -tid mellom satellitt og studiesteder
--

10. Økonomi, finansiering og drift

Forventede årlige utgifter: - Husleie: - Driftsutgifter: - Annet: Finansiering: - Redegjørelse om det foreligger eksternt finansiering. Betingelse og varighet for disse. - Redegjørelse om leie- og driftskostnader skal deles med eksterne parter. - Redegjørelse om finansiering skal dekkes av sentrale midler eller på fakultetsnivå i OsloMet Forvaltning og drift - Redegjørelse om drift og vedlikehold håndteres av utleier - Redegjørelse om drift og vedlikehold krever ressurser og midler fra OsloMet
--

11. Medvirkning

Redegjørelse for hvordan etableringen av satellitten utløser krav til medvirkning Direkte medvirkning - Brukerprosesser og – involvering Indirekte medvirkning - Medbestemmelsesapparatet
--

3

Utkast til standard mal, utdelt til gruppene for diskusjon

Prosess

Det ble stilt spørsmål ved om det var hensiktsmessig å anvende en mal. Det ble foreslått at innholdet i malen kunne reformuleres til en prosedyre eller en sjekkliste. Noen var usikre på om OsloMet burde etablere satellitter av et slikt omfang at det utløste behov for rutiner og strukturer, og at et søknadsskjema kunne gi inntrykk av at dette er noe «det bare er å søke» om, implisitt at det oppfordres til å etablere flere satellitter. Andre var mer bekymret for at et søknadsskjema kunne bli for rigid, og «kvele» den faglige ideen og initiativene. Det var imidlertid enighet om at det var viktig at det forelå kriterier som en opprettelse av en satellitt ble vurdert etter, og at søkerne bør redegjøre for dette. Det ble også nevnt at det kan være en fordel å se satellittene mer i sammenheng, slik at man bedre kan vurdere merverdien samlet, i forhold til OsloMets profil, og legge en helhetlig plan. På den måten kan en søknadsform være en fordel.

Malen kan være nyttig for å utforme en forretningsplan, og benyttes som en sjekkliste for at alle de forhold må være på plass for å sikre økonomi og drift. Det er også behov for bedre rutiner og ansvarsfordeling i det praktiske rundt opprettelsen av satellitter i dag (drift, infrastruktur, IT, renhold osv.).

En av gruppene mente derimot det var viktig å formulere det slik at den ikke oppleves som byråkratiske hindre, for etablering av en satellitt, men til hjelp for interne og eksterne som ønsker å etablere en satellitt. Det var tydelig at det innenfor OsloMet er ulike erfaringer og oppfatninger av nødvendigheten og nytten av satellitter.

En av gruppene foreslår å formalisere søknadsprosessen i to trinn:

1. Formulere ideen, formålet og gevinstene med satellitten
2. Formulere forretningsplanen, hvor punktene i malen, blir punkter/momenter i forretningsplanen for satellitten.

Vurderingen av hvorvidt det skal opprettes en satellitt bør gjøres tidlig i fasen. Det er ikke hensiktsmessig å bruke mange arbeidstimer på et prosjekt som i utgangspunktet ikke er gjennomførbart.

Satellittene vil ha ulike faglig profil, mål og ambisjoner, men struktur og «innramning» bør være felles. Dette gjelder spesielt rutiner for etablering og rapportering, som vil være nyttig for å bevisstgjøre de som etablerer satellitten. Dette vil gjøre det enklere å sammenligne satellitter, sikre forutsigbarhet, dokumentere at satellittene er henhold til OsloMets strategiske plan, evaluere underveis og ved slutt, og identifisere kompetanse og ressurser til det teknisk/administrative støtteapparatet. Ofte består satellittene av flere samarbeidspartnere, det er derfor viktig med en felles forretningsplan, både for å kunne evaluere, og for å ha et godt avtaleverk mellom partene.

Beslutningstaking

Det var ulike meninger om hvor beslutningene om etablering av en satellitt bør tas. Dette henger sammen med spørsmålet om hvem som skal eller bør ta initiativet for å etablere en satellitt. Det ble nevnt at det er viktig at gode ideer må kunne komme nedenfra i virksomheten. Det er ikke alltid så lett å få «hanka på ledelsen» nedenfra, det er derfor viktig at initiativ kan komme begge veier. Uansett hvor initiativet kommer fra, er det viktig at det blir forankret hos ledelsen og hos fagmiljøet som skal ha aktivitet på satellitten.

Hvis fakultetet eller eksterne aktører finansierer satellitten, var det noen som mente at det kanskje ikke var nødvendig at den blir løftet til universitetets ledermøte eller styret. Det ble påpekt at man bør se opp for avtaler med mange skjulte kostnader. "Erfaringen er at satellitter som vi skal betale for selv, tar vi mer fornuftige valg om." Flere grupper konkluderte med at for at satellittene skal inngå i en strategisk plan, må beslutningen være forankret i ledelsen. Det ble imidlertid uttrykt usikkerhet om dette burde være universitets ledermøte eller universitetsstyret.

2 Forslag til fremgangsmåte for satellitter

2.1 Forslag til campusplanen

2.1.1 Forslag til inndeling av satellitter

Både de eksisterende satellittene, og satellittene som er under planlegging er svært ulike. Campusprogrammet vurderer det derfor slik at det er hensiktsmessig å dele dem inn i ulike kategorier, slik det ble foreslått av deltagerne i workshop 2:

Eksempler på type 1 er eksamenssenteret i Silurveien 2. Eksempel på type 2a. er senteret på Holmlia og Havlaboratoriet. Satellittene som planlegges på Ahus og Sunnaas sykehus er eksempler på type 2b. Ved å dele inn i overordnede kategorier, kan det utarbeides mer spissede kriterier til de ulike type satellittene.

1. De rent administrative: som dekker et spesifikt behov.
2. Satellitter for faglig utvikling og hvor plassering utenfor campus gir en tydelig merverdi, disse igjen kan deles inn i:
 - 2a. Satellitter som strategiske prosjekter med en avgrenset tidsramme, gjerne som faglige «spydspisser».
 - 2b. Satellitter som inngår i et langsiktig samarbeid, plassert i offentlige og private institusjoner.

2.1.2 Forslag til prinsipper for bruk og etablering av satellitter

Campusprogrammet anbefaler å etablere en to-delt prosedyre (punkt A og B under) for etablering av satellitter. Det anbefales at nye og eksisterende satellitter vurderes mot foreslåtte kriterier i prosedyren.

A. FØR ETABLERING AV SATELLITT

Ved initiativ om etablering av en satellitt, må det utarbeides en **redegjørelse om gevinst, økonomi og tidsplan**. Avhengig av satellitten, vil omfang og innhold kunne variere. Nedenstående punkter anbefales svart ut, uavhengig av hvor initiativet til satellitten tas.

Faglig gevinster	• Hva er formålet med satellitten? • Hvilke faglige gevinster ønsker OsloMet å oppnå? • På hvilken måte svarer satellitten ut OsloMets samfunnsoppdrag? • Hva er forskningsformålet, utdanningsformålet, innovasjonsformålet og formidlingsformålet? • Hvilken kategori er satellitten (1, 2a eller 2b)?
Finansiering	• Hvordan planlegges satellitten finansiert? • Hva er budsjettet og investeringskostnaden for OsloMet? • Hvordan skal kostnader fordeles, internt på OsloMet og med eksterne samarbeidspartnere?
Tidsplan	• Redegjørelse for ressursbruk i forbindelse med etablering av satellitt. Setter initiativtaker/fagmiljø/institutt av nødvendige ressurser for å arbeide med etablering av satellitten? • Når forventer man å oppnå ønskede gevinster, på kort og lang sikt?

Tabell 1.2: Prosedyre for etablering av satellitt

B. VED ETABLERING AV SATELLITT

Det bør utarbeides en sjekkliste for å kontrollere at alle nødvendige kriterier og krav blir ivaretatt ved etablering av en ny satellitt. Campusprogrammet anbefaler at kriteriene i tabell 1.3 legges til grunn for sjekklisten. Enkelte kriterier foreslås å kun gjelde for noen typer satellitter. Noen kriterier er utdypet under tabellen.

Kriterier for etablering av satellitter ved OsloMet		Type satellitt		
Tema	Kriterium	1	2a	2b
Faglig	Faglig gevinst Satellitten må gi en faglig gevinst.	x	x	x
	Gevinst ved beliggenhet utenfor campus Det må være en gevinst ved å opprette satellitten utenfor eksisterende campus.	x	x	x
	Samfunnsoppdrag Satellitten må bidra til at OsloMet får utført sitt samfunnsoppdrag.	x	x	x
	Balanse mellom satellitt og campus Ved etablering av en satellitt bør det legges en plan for hvordan fagmiljø på satellitten skal beholde tilknytning til ett av campusene. Dette gjelder både for studenter og ansatte som skal ha satellitten som arbeidsplass fast eller for kortere perioder.	x	x	x
	Tverrfaglig tilstedeværelse Selv om en satellitt er etablert etter initiativ fra ett fagmiljø, skal det oppfordres og legges til rette for at flere av OsloMets fagmiljø kan ta i bruk satellitten.		x	x
Økonomi og administrasjon	Økonomisk investering Investeringen som OsloMet gjør må svare til forventet gevinst. Dette betyr at ønsket gevinst må defineres tydelig, sammen med realistisk budsjett og forventede kostnader i henhold til planlagt varighet for satellitten	x	x	x
	Tidsaspekt og varighet Det må foreligge en plan for varighet, og eventuelt revurdering av satellittens eksistens.	x	x	x
	Avslutning og videreføring av funksjon Prosjektbaserte satellitter skal ha en plan for avslutning eller tilbakeføring av funksjon/fagmiljø til campus.		x	
	Organisering Det må foreligge en plan for organisering og drift av satellitten, den må inneholde OsloMets ansvar samt eventuelt samarbeidspartneres ansvar.	x	x	x
	Synlighet og eksponering Anses mer som en gevinst, enn som kriterium eller mål for satellittene. Eksponering bør ikke være hovedgevinst ved noen av satellittene.		x	
	Bærekraftvurdering Det må vurderes hvordan satellitten påvirker universitetets bærekraftsmål.		x	
Student- og arbeidsmiljø	Studiemiljø Satellitter hvor det planlegges tilstedeværelse av studenter over lengere tid må tilrettelegges for et godt læringsmiljø, med nødvendige funksjoner som spiserom, studentarbeidsplasser og sosiale soner.	x	x	x
	Undervisning Undervisning- og studentaktivitet må være realistisk og konkret.	x	x	x
	Arbeidsmiljø Arbeidsplasser for ansatte må være i henhold til krav i arbeidsmiljøloven.	x	x	x
	Tilgjengelighet og transport Tilgjengelighet, og muligheter for offentlig transport til satellitten for ansatte og studenter må vurderes ved opprettelse av satellitt.	x	x	x

Tabell 1.1: Kriterium for etablering av satellitter

Bærekraftvurderinger

OsloMet har i henhold til sine strategier og handlingsplaner som mål å bidra til en bærekraftig utvikling. Dette har påvirkning på både forskning og utdanningsforløpene som OsloMet tilbyr. I tillegg betyr det å redusere universitetets belastning på klima og miljø. Ved etablering av en satellitt bør det alltid redegjøres for hvordan etableringen av satellitten vil påvirke universitetets bærekraftsmål.

Spørsmål som kan være relevante for å gjøre denne vurderingen:

- Vil etablering av satellitten kreve transport som påvirker dagens klimagassregnskap?
- Vil etablering av satellitten kreve økt arealbruk totalt for OsloMet, ved for eksempel behov for duplisering av funksjoner som finnes på campus?
- Vil etablering av satellitten kreve nybygg eller ombygging, og i hvilken grad påvirker dette dagens klimagassregnskap?
- Kan inventar gjenbrukes fra andre arealer som OsloMet disponerer?
- Samsvarer økonomisk og materiell investering med forventet levetid for satellitten?

Etablering av avtale for drift av satellitt

Det må redegjøres for ansvarsforhold knyttet til FDVU (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling). Hvilket ansvar skal eiendomsavdelingen og IT-avdelingen hos OsloMet ha for driften av satellitten?

Etablering av avtaler med samarbeidspartnere på satellitt

I tillegg til å inneholde avklaringer om ansvar for drift (punkt C) bør avtalen avklare hvilke forpliktelser OsloMet har, og hvilke gevinster man ønsker å hente ut av satellitten.

Sjekkliste for ivaretagelse av arbeidsmiljølovens krav

Det må utarbeides en sjekkliste som ivaretar hensyn og krav knyttet til arbeidsplassarealene på satellitten, og det må påses at dette er i henhold til krav i arbeidsmiljøloven.

2.2 Forslag til andre deler av virksomheten

2.2.1 FORANKRING OG BESLUTNING

Campusprogrammet har også identifisert tiltak som bør håndteres på OsloMet, men som ligger utenfor Campusprogrammets ansvars- og arbeidsområder.

Det er viktig at opprettelsen av en satellitt blir forankret bredt. Alle berørte fagmiljø, institutt og fakultet bør av den grunn involveres.

Etablering av en satellitt vil alltid få innvirkninger på andre aktiviteter på campus, enten dette er faglig, administrativt eller økonomisk. Beslutning om etablering av en satellitt bør derfor forelegges universitetets ledermøte, og fattes av rektor. Dette for å sikre at satellitten er i henhold til universitetets overordnede strategi og prioriteringer, og at økonomi og andre hensyn er ivaretatt.

Rektor / universitetets ledermøte bør vurdere hvorvidt opprettelse av en satellitt er av et slikt omfang eller art at den også bør forelegges universitetsstyret for behandling og vedtak.

”Det er viktig at både de som skal utføre aktiviteten på en satellitt og de som skal betale for den må ønske det”

Sitat workshop deltaker

2.2.2 POTENSIALE FOR TVERRFAGLIGHET

Det ble i forbindelse med gjennomføring av workshopserien avdekket at flere fagmiljø så potensialet i å ta del i eksisterende satellitter, som de ikke er involvert i dag. Dette gjelder for eksempel OceanLab/Havlaboratoriet og Holmlia. Tverrfaglighet og samarbeid på tvers av fakultet bør være et mål for OsloMet, og Campusprogrammet anbefaler i den sammenheng at det etableres egne rutiner som kan fange opp og legge til rette for at en bredere del av OsloMets virksomhet kan benytte seg av nye og eksisterende satellitter.

